

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 1235/2
12.05.2025. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 3. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 12.05.2022. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена Докторска дисертација и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Гојка Шетке, студента докторских академских студија, под насловом:

„Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета“

објављивањем на Сајту и у Библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај Комисије и на Сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Гојка Шетке, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-188/22 од 16.03.2022. године, доставила је Факултету Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Број: 1235 од 05.05.2022. године). Уз Извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...67/21) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члан 15. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и Библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ДЕКАН

Проф. др Драган Вујић

ПРИМЉЕНО: 05 05 2022			
Орг. од.	Број	Датум	Сврхост
	1235		

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај о оцени урађене докторске дисертације под називом: "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетка

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу број IV-02-188/22 од 16.03.2022. године формирана је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под називом "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетка у саставу: Проф. др Горан Илић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду, ужа кривичноправна научна област, председник; проф. др Снежана Соковић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа кривичноправна научна област, члан; проф. др Вељко Турањанин, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, ужа кривичноправна научна област, члан.

На основу прегледа и анализе урађене докторске дисертације, Комисија доставља

ИЗВЕШТАЈ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци о кандидату

Кандидат Гојко (Јово) Шетка је рођен 19.3.1984. године у Зеници. Основну школу је завршио у Берковићима, а у Требињу је завршио средњу школу – гимназију "Јован Дучић". Након завршене средње школе уписао је Високу школу унутрашњих послова у Бања Луци, где је дана 27.4.2007. године дипломирао као први у својој генерацији са просечном оценом 8,33 и стекао звање дипломираног правника унутрашњих послова. Након завршених основних студија, уписао је специјалистичке студије на Факултету безбедности Универзитета у Београду, које је завршио 7.4.2009. године одбравивши специјалитички рад под насловом: "Управљање ризицима имовинских кривичних дела у банкама", чиме је стекао звање – специјалиста струковни менаџер безбедности. Магистарске студије је завршио на Правном факултету у Палама Универзитета у Источном Сарајеву, са просечном оценом 8,50. Магистарску тезу под насловом: "Улога полиције Републике Српске у прекршајном поступку" је одбранио 29.2.2012. године, чиме је стекао звање магистра правних наука.

Радни однос је засновао 2.7.2007. године на Високој школи унутрашњих послова (Управа за полицијско образовање Министарства унутрашњих послова Републике Српске) као приправник - асистент. Као асистент је изводио вежбе на предметима: Организација и надлежност полиције, Надзор над радом полиције, Рад полиције у заједници, Систем безбедности и заштите и Тероризам. У статусу асистента је радио до 28.05.2013. године када

је одлуком Сената Универзитета у Бањој Луци, број 02/04-3.1537-86/13, изабран у звање предавача високе школе у Високој школи унутрашњих послова на Универзитету у Бањој Луци, за ужу научну област Организација и послови полиције на наставном предмету: Организација и надлежност полиције. Од школске 2013/14 године је као предавач високе школе, био одговорни наставник за предмете: Организација и надлежност полиције и Надзор над радом полиције. Након трансформације Високе школе унутрашњих послова у Факултет безбједносних наука, прешао је у стални радни однос на Универзитет у Бањој Луци. Тачније, дана 15.10.2017. године засновао је радни однос на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, где је запослен и данас. Одлуком Сената Универзитета у Бањој Луци од 28.9.2017. године изабран је у звање вишег асистента за ужу научну област Организација и послови полиције на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци.

Дана 18.12.2007. године стекао је звање полиграфског испитивача, након што је прошао обуку за полиграфске испитиваче, коју је организовала Интернационална асоцијација криминалиста и Министарство унутрашњих послова Републике Српске. Од 8.2.2012. године члан је Правног института у Босни и Херцеговини у статусу истраживач-сарадник за сигурносно/безбедносно право и истраживач-сарадник при секцији за кривично право.

Од децембра 2013. године члан је Српског просветног и културног друштва Просвета. Ожењен је и отац двоје деце.

2. Научноистраживачки рад кандидата

Докторске академске студије, ужа кривичноправна научна област, уписао је 2016. године на Правном факултету у Крагујевцу. Кандидат је уписан директно на трећу годину докторских студија, пошто је завршио магистарске студије по старом програму те је испунио све остале обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија.

Гојко Шетка је учествовао на 34 научна скупа:

1. Научни скуп "Детективска делатност у теорији и пракси по стандардима ЕУ са тежиштем на нека искуства Републике Словеније", Бања Лука, 2008. године: ВУЈИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *Законска регулатива детективске дјелатности у Републици Српској*, рад објављен у часопису: Дефендологија, бр. 23-24, Бања Лука, 2008. године, (стр. 93-103), УДК 355/359, ISSN 1450/6157;
2. Међународни научно-стручни скуп "Примена савремених метода и средстава у сузбијању криминалитета, Брчко, 2008. године: ШЕТКА, Г., *Примјена полиграфа у оперативном раду полиције*, Зборник радова међународно научно-стручног саветовања: Примена савремених метода и средстава у сузбијању криминалитета, Интернационална асоцијација криминалиста, Брчко, 2008. године, (стр. 165-173) ISBN 978-99938-874-2-3;
3. Научни скуп "Малољетничка делинквенција као облик друштвено неприхватљивог понашања младих", Бања Лука, 2008. године: ШЕТКА, Г., ВУЈИЋ, Д., *Претпоставке превенције и сузбијања малољетничке делинквенције*, Зборник радова међународног научног скупа: Малољетничка делинквенција као облик друштвено неприхватљивог понашања младих, ВШУП, Бања Лука, 2008. године, (стр. 443-454), ISBN 978-99938-43-25-2;

4. Научни скуп "Савремени облици угрожавања безбједности и стратегије супростављања", Бања Лука, 2009. године: ШЕТКА, Г., *Злочин из мржње – потреба законске одређености*, Зборник радова научног скупа: Савремени облици угрожавања безбједности и стратегије супростављања, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2009. година, (стр. 409-423), ISBN 978-99955-23-13-8;
5. Научни скуп "Друштвена криза и превазилажење сиромаштва у Републици Српској и Босни и Херцеговини", Бања Лука, 2009. године: ШАРИЋ, Б., ШЕТКА, Г., *Просјачење – Стање у Републици Српској*, Зборник радова са међународног научног скупа: Друштвена криза и превазилажење сиромаштва у Републици Српској и Босни и Херцеговини, Бања Лука, 2009. године, (стр. 471-481), ISBN 978-99955-22-08-7;
6. Научни скуп "Како превазићи говор мржње и нетолеранцију у интересу што боље политичке кампање и демократских резултата на парламентарним изборима у 2010. години", Бања Лука, 2010. године: ШЕТКА, Г., ВУЈИЋ, Д., *Говор мржње и медији*, Зборник радова са научног скупа: Како превазићи говор мржње и нетолеранцију у интересу што боље политичке кампање и демократских резултата на парламентарним изборима у 2010. години, Бања Лука, 2010. године, (стр. 453-465), ISBN 978-99955-22-16-2;
7. Научни скуп "Методологија изградње система интегритета у институцијама на сузбијању корупције", Бања Лука, 2010. године: ВУЈИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *Корупција као фактор угрожавања рада полиције на безбједносном сектору*, Зборник радова међународног научног скупа – Методологија изградње система интегритета у институцијама у сузбијању корупције, Министарство унутрашњих послова, Бања Лука, 2010. године, (стр. 369-378), ISBN 978-99938-43-28-3;
8. Међународна научно-стручна конференција "Супростављање тероризму – међународни стандарди и правна регулатива", Бања Лука, 2011. године: ШЕТКА, Г., РАТКОВИЋ, Ж., *Вехабије у Босни и Херцеговини – реална пријетња тероризмом?*, Зборник радова са међународне научно-стручне конференције: Супростављање тероризму – међународни стандарди и правна регулатива, Бања Лука, 2011. године, (стр. 653-666), ISBN 978-99938-43-31-3;
9. Међународна научно-стручна конференција "Сузбијање криминала и европске интеграције, с освртом на високотехнолошки криминал", Лакташи, 2012. године: ШЕТКА, Г., РАТКОВИЋ, Ж., *Високотехнолошки криминал у Републици Српској*, Зборник радова са међународне научно-стручне конференције: Сузбијање криминала и европске интеграције, с освртом на високотехнолошки криминал, Лакташи, 2012. године, (стр. 207-216), ISBN 978-99938-43-36-8;
10. Међународна научна конференција "Безбедност и евроатланске перспективе на Балкану", Охрид - Македонија, 2012. године: AMIDŽIĆ, G., ŠETKA, G., *Community engagement in the fight against terrorism and respect for human rights*, International Scientific Conference: Security and Euroatlantic perspectives of the Balkans police science and police profession, Faculty of Security – Skopje, Volume I, 2012, (p.p. 438-448), ISBN 978-608-4532-27-9;
11. Међународна научно-стручна конференција "Вршњачко насиље (етиологија, феноменологија, начини превазилажења и компаративна искуства)", Лакташи, 2013. године: ШЕТКА, Г., *Анализа стања вршњачког насиља у Републици Србији*, Зборник радова са међународне научно-стручне конференције: Вршњачко насиље (етиологија,

- феноменологија, начини превазилажења и компаративна искуства), Висока школа унутрашњих послова, Лакташи, 2013. године, (стр. 435-446), ISBN 978-99938-43-37-5;
12. Међународна научна конференција "Балкан између прошлости и будућности: безбедност, решавање сукоба и евроатлантске интеграције", Охрид - Македонија, 2013. године: ŠETKA, G., AMIDŽIĆ, G., *Limitation of human rights during police conduct in criminal and minor offence proceeding*, International Scientific Conference: The Balkans between past and future: Security, Conflict resolution and Euro-Atlantic integration, Faculty of Security – Skopje, Volume I, 2013, (p.p. 159-171), ISBN 978-608-4532-26-8;
 13. Научни скуп "Говор мржње и насиље међу децом и младим", Бања Лука, 2014. године: ШЕТКА, Г., ВУЈИЋ, Д., *Говор мржње и насиље међу децом и младим*, Зборник радова са међународне научностручне конференције: Како превазићи говор мржње?, Европски дефендологија центар, Бања Лука, 2014. године, (стр. 359-358), ISBN 978-99955-22-60-5;
 14. Научно-стручни скуп са међународним учешћем "Супростављање савременим облицима криминалитета – анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење", Тара, 2015. године: ШЕТКА, Г., ВУКОВИЋ, М., ПОПОВИЋ, П., *Резултати рада полицијских агенција и тужилаштва у Босни и Херцеговини као показатељи њихове стручности*, Зборник радова са научно-стручног скупа: Супростављање савременим облицима криминалитета – анализа стања, европски стандарди, мере за унапређење, Том 3, Криминалистичко-полицијска академија Београд и Фондација "Ханс Зајдел", Београд, 2015. године, (стр. 71-81), ISBN 978-86-7020-324-2;
 15. Међународна научна конференција "Истраживање безбедности – приступи, концепти и политика", Охрид - Македонија, 2015. године: ĐUKIĆ, B., ŠETKA, G., *Organization of the Police of Republic of Srpska, application of the concept of community policing*, International Scientific Conference – Researching Security: Approaches, Concepts and Policies, Faculty of Security – Skopje, Volume I, 2015, (p.p. 301-312), ISBN 978-608-4532-27-8;
 16. Међународни научни скуп "Дани безбедности – Субјекти система безбедности у остваривању безбедносне функције државе", Бања Лука, 2015. године: ЂУКИЋ, Б., ШЕТКА, Г., ЂУКИЋ, П., *Значај субјеката неформалне социјалне контроле у функцији безбједности локалних заједница*, Зборник радова са осмог међународног научног скупа: Дани безбедности – Субјекти система безбедности у остваривању безбедносне функције државе, Факултет за безбедност и заштиту, Бања Лука, 2015. године, (стр. 181-194), ISBN 978-99955-23-52-7;
 17. Међународни научни скуп "Дани Арчибалда Рајса", Београд, 2016. године: ŠETKA, G., *Police system in Bosnia and Herzegovina between its functionality and dysfunctionality*, International Scientific Conference: Archibald Reiss Days, Academy of Criminalistic and Police Studies, Volume II, Belgrade, 2016, (p.p. 192-199), ISBN 978-86-7020-190-3;
 18. Међународни научни скуп "Дани безбедности на тему: Савремени безбедносни ризици и претње и њихов утицај на безбедност држава региона", Бања Лука, 2016. године: ШЕТКА, Г., ПАВЛОВИЋ, Г., *Лимитираност полицијског система Босне и Херцеговине у односу на савремене безбједносне изазове, ризике и пријетње*, Зборник радова са међународног научног скупа: "Дани безбедности" на тему: Савремени безбедносни ризици и претње и њихов утицај на безбедност држава региона, Факултет за безбедност и заштиту, Бања Лука, 2016. године, (стр. 355-367), ISBN 978-99955-23-5-9;

19. Међународни научно-стручни скуп: Европске интеграције (право, слобода и безбједност), Београд, 2016. Године, ШЕТКА, Г., *Утицај начина вођења кадровске политике у полицијским агенцијама у Босни и Херцеговини на стање безбједности*, Зборник радова са научно-стручног скупа – Европске интеграције (право, слобода и безбједност), Криминалистичко-полицијска академија Београд и Фондација "Ханс Зајдел", Том 2, Београд, 2016. године, (стр. 167-181), ISBN 978-86-7020-354-9;
20. Међународни научно-стручни скуп "Полиција и правосудни органи као гаранти слободе и безбједности у правној држави", Београд, 2017. године: ШЕТКА, Г., ЈОВИЧИЋ, Д., *Сарадња полицијских агенција и тужилаштва у Босни и Херцеговини*, Зборник радова са научно-стручног скупа: Полиција и правосудни органи као гарант слободе и безбједности у правној држави, Криминалистичко-полицијска академија Београд и Фондација "Ханс Зајдел", Том 2, Београд, 2017. године, (стр. 223-235) COBISS.RS-ID 225802252;
21. Мађународна научно-стручна конференција "Кривично законодавство између праксе и прописа и усклађивање са европским стандардима", Милићи, 2017. године: ШЕТКА, Г., *Допринос функција полиције остваривању правне функције државе*, Зборник радова са научно-стручне конференције – Кривично законодавство између праксе и прописа и усклађивање са европским стандардима, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, Милићи, 2017. године, (стр. 319-327) ISBN 978-99976-681-1-0, COBISS.RS-ID 6441496;
22. Међународни научни скуп "Безбедност и спорт регионална искуства и перспективе", Бања Лука, 2017. године: ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *Насиље на фудбалским утакмицама у Босни и Херцеговини – узроци насиља и безбједносни аспекти*, Зборник радова са међународног научног скупа: "Безбедност и спорт регионална искуства и перспективе", Министарство унутрашњих послова Републике Српске и Фудбалски савез Републике Српске, Бања Лука, 2017. године, (стр. 105-118), ISBN 978-99938-689-1-0;
23. Међународни научни скуп "Дани Арчибалда Рајса", Београд, 2017. године: ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *"Organization of the police sistem in Bosnia and Herzegovina"*, Зборник радова са међународне научне конференције: "Дани Арчибалда Рајса", Криминалистичко-полицијска академија, Том 3, Београд, 2017. године, (стр. 67-75), ISBN 978-86-7020-387-7, COBISS.RS-ID 249247756;
24. Међународног научни скуп "Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама Европске уније – стање у БиХ и искуства других", Бања Лука, 2018. године: ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *Перспектива полицијско-обавјештајног модела у полицијском систему Босне и Херцеговине*, Зборник радова са међународног научног скупа: "Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама Европске уније – стање у БиХ и искуства других", Истраживачки центар Бања Лука и Институт за упоредно право из Београда, Бања Лука, 2018. године, (стр. 255-269), ISSN: 978-86-80186-33-7, ISSN: 978-99976-704-5-8, COBISS.RS-ID: 7294488;
25. Регионална научна конференција: Регионална сарадња у сузбијању прекограничног криминала: савремени изазови тероризма и мигрантске кризе, Бијељина, 2018. године: ПОПОВИЋ, П., ШЕТКА, Г., *Садејство различитих линија рада у полицији Републике Српске у погледу спречавања тероризма*, Зборник радова са регионалне конференције "Регионална сарадња у сузбијању прекограничног криминала: савремени изазови

тероризма и мигрантске кризе", Факултет безбједносних наука, Бања Лука, 2018, (стр. 159-211), ISSN 978-99976-756-1-3, COBISS.RS-ID 7892760;

26. International scientific conference "Security system reforms as precondition for Euro-Atlantic integrations", Ohrid, 2018: DIMOVSKI, Z., ŠETKA, G., ĐUKIĆ, P., *Perception of police – citizen relation in different historical periods in the Wester Balkans*, Thematic proceedings of International scientific conference "Security system reforms as precondition for Euro-Atlantic integrations", Faculty of Security – Skopje, Volume III, 2018., (pp. 188-200), ISBN: 978-608-4828-37-2, COBISS.MK-ID: 107284746;
27. International scientific conference "Archibald Reiss Days", Belgrade, 2018: JOVIČIĆ, D., ŠETKA, G., *Influence of Democracy Crisis on Security*, Thematic conference proceedings of International scientific conference "Archibald Reiss Days", Volume I, Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade, 2018., (pp. 95-103), ISBN 978-86-7020-404-1, COBISS.RS-ID 268232204;
28. International scientific conference "10th International scientific conference: The greath powers influence on the security of small states", Ohrid, 2019: ŠETKA, G., ĐUKIĆ, P., *Police structure managment through the Police Intelligence Model*, Thematic conference proceedings of 10th International scientific conference: The greath powers influence on the security of small states, Volume II, Faculty od Security – Skopje, Skopje, 2019, (pp. 200-209), ISBN: 978-608-4828-47-1, COBISS.MK-ID: 110444810, UDK: 351.74:355.401;
29. Међународни научни скуп "Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама Европске уније – стање у БиХ и искуства других", Бања Лука, 2019. године: ЈОЦЕВСКИ, Б., ШЕТКА, Г., ДИМОВСКИ, С., САВОВСКА, М., *Parties in Arbitration procedure*, Зборник радова са III међународног научног скупа: Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама Европске уније – стање у БиХ и искуства других", Истраживачки центар и Институт за упоредно право из Београда, Бања Лука, 2019. године, (стр. 364-379), ISBN: 978-86-80186-45-0, ISBN: 978-99976-704-7-2, COBISS.RS-ID: 7995416;
30. International scientific conference "Archibald Reiss Days", Belgrade, 2020: JOVIČIĆ, D., ŠETKA, G., *Organizational aspects of the Police System in the fight against Terrorism*, Thematic conference proceedings of International scientific conference "Archibald Reiss Days", Volume 10 No 1, University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade, 2020, (pp. 301-308), dostupno na: Archibald Reiss Days (kpu.edu.rs);
31. VII Международной научно-практической конференции: Актуальные проблемы безопасности жизнедеятельности, Москва, Мытищи, МГОУ, 2020: ШЕТКА, Г., *Полицейская система Боснии и Герцеговины во время глобального кризиса*, Сборник работ VII Международной научно-практической конференции: "Актуальные проблемы безопасности жизнедеятельности", Министерство образования Московской области и Московский государственный областной университет, Москва, Мытищи, МГОУ, 2021. (ст. 51-63), УДК 351.862(063), ISBN 978-5-7017-3267-2;
32. International scientific conference "30 Years of Independent Macedonian State", Skopje, 2021: JOVIČIĆ, D., ŠETKA, G., *Corruption in non-economic activities with special focus on police corruption*, Thematic conference proceedings of International scientific conference "30 Years of Independent Macedonian State", Volume II, No. 4, University "St. Kliment Ohridski" - Bitola Faculty of Security- Skopje, 2021, (pp. 141-153), ISSN 2671-3624, DOI 20544/ICP.2.4.21., (DOI: 10.20544/ICP.2.4.21.P12);

33. International scientific conference "Archibald Reiss Days", Belgrade, 2021: ŠETKA, G., JOVIČIĆ, D., *Police and Politics*, Thematic conference proceedings of International scientific conference "Archibald Reiss Days", Volume 11 (2021), University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade, 2021, (pp. 279-287), ISBN 978-86-7020-470-6, dostupno na: Archibald Reiss Days (kpu.edu.rs);
34. II међународна научна конференција "Савремени изазови и претње безбедности", Бања Лука, 2022. године: ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *Поверење грађана у полицијске агенције у Босни и Херцеговини*, Зброник радова са II међународна научна конференције: Савремени изазови и претње безбедности, Факултет безбједносних наука, Бања Лука, 2022. године, (стр. 73-85), ISBN 978-99976-977-1-4, COBISS.RS-ID 135399937.

Гојко Шетка је до сада написао и објавио 2 уџбеника, 4 монографије и 23 рада:

1. ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *"Организација и надлежност полиције"*, **уџбеник**, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2015. године, ISBN 978-99955-23-55-8;
2. ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *"Организација и надлежност полиције"*, **уџбеник**, ГрафоМарк доо, Бања Лука, 2018. године, ISBN 978-99976-36-21-8;
3. ЂУКИЋ, Б., ШЕТКА, Г., ЂУКИЋ, П., *"Аспекти безбједности у локалним заједницама у Републици Српској"*, **монографија**, Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, сцоијална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања, Бања Лука, 2015. године, ISBN 978-99955-22-93-3;
4. ШЕТКА, Г., *"Утицај организације полицијских структура у Босни и Херцеговини на стање безбједности"*, **монографија**, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2016. године, ISBN 978-99955-23-56-5;
5. ШЕТКА, Г., ПАВЛОВИЋ, Г., *"Надзор и контрола система безбједности са посебним освртом на полицију Републике Српске"*, **монографија**, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2016. године, ISBN 978-99955-23-57-2;
6. ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *"Јавна безбједност"*, **монографија**, Факултет безбједносних наука, Бања Лука, 2020. године, ISBN 978-99976-756-3-7, COBISS.RS-ID 129525761;
7. ЂУРИЦА, Р., НОВКОВИЋ, Р., ШЕТКА, Г., КОЈИЋ, М., *"Улога и значај вјештачења трагова крви у расвјетљавању кривичних дјела крвних деликата"*, Правна ријеч – часопис за правну теорију и праксу, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, 2007. године, (стр. 249-262), ISBN 977-18400-270-0-7;
8. ШЕТКА, Г., РАДИША, Р., *"Примјена АФИС система у Министарству унутрашњих послова Републике Српске"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, бр. 2/07, Бања Лука, 2007. године, (стр. 1234-1244), ISBN 977-18400-690-0-7;
9. ЂУРИЦА, Р., ШЕТКА, Г., *"Наркоманија – проблем данашњице"*, Часопис: Дефендологија, бр. 21-22, Бања Лука, 2008. године, УДК 355/359, ISSN 1450/6157; М53

10. ШЕТКА, Г., *"Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, Министарство унутрашњих послова, бр. 2/08, Бања Лука, 2008. године, (стр. 225-236), ISBN 977-18400-690-0-7,
11. ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., *"Број припадника полиције у односу на број становника политичко и/или полицијско питање"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 2/09, Бања Лука, 2009. године, (стр. 59-72), ISBN 977-18400-690-0-7;
12. ШЕТКА, Г., *"Спољашња формална контрола рада полиције"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 3-4/10, Бања Лука, 2010. године, (стр. 573-586), ISBN 977-18400-690-0-7;
13. АМИЦИЋ, Г., ШЕТКА, Г., *"Улога Специјалне јединице полиције Републике Српске у борби против тероризма"*, Зборник радова националног значаја – Супротстављање савременом организованом криминалу и тероризму II, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, 2011. године, (стр. 91-100), ISBN 978-86-7020-202-3;
14. ШЕТКА, Г., *"О појму прекршаја"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 1-2/12, Бања Лука, 2012. године, (стр. 61-76), ISBN 977-18400-690-0-7;
15. ШЕТКА, Г., АМИЦИЋ, Г., *"Насиље на спортским приредбама у Босни и Херцеговини"*, Часопис: Безбједност, Министарства унутрашњих послова Републике Србије, бр. 1/2012, година LIV, Београд, 2012. године, (стр. 180-196), УДК 343+351.74./75(05), YU ISSN 0409-2953;
16. ШЕТКА, Г., *"Опште карактеристике прекршајног поступка"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Република Српска, бр. 1-2/13, Бања Лука, 2013. године, (стр. 191-204), ISBN 977-18400-690-0-7;
17. ШЕТКА, Г., БЛАГОЈЕВИЋ, Г., *"Анализа стања насилничког криминалитета у Републици Српској"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 3-4/13, Бања Лука, 2013. године, (стр. 47-59), ISBN 977-18400-690-0-7;
18. БЛАГОЈЕВИЋ, Г., ШЕТКА, Г., *"Рекapитулација и документовање доказа прибављених посебном истражном радњом прикривеног истражитеља"*, Часопис: Правне теме, Департаман за правне науке Универзитета у Новом Пазару, година 2, бр. 3, Нови Пазар, 2014. године, (стр. 163-175), ISSN 2334-8100, COBISS.SR-ID 198572812;
19. ШЕТКА, Г., *"Одређење појма организације и њен сажет историјски развој"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 3-4/14, Бања Лука, 2014. године, (стр. 203-212), ISBN 977-18400-690-0-7;
20. ШЕТКА, Г., *"Контрола рада полиције од стране Одбора за безбједност Народне скупштине Републике Српске"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 1-2/15, Бања Лука, 2015. године, (стр. 231-242), ISBN 977-18400-690-0-7;

21. ШЕТКА, Г., *"Модели полицијских организација и полицијски систем БиХ"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 1-2/16, Бања Лука, 2016. године, (стр. 159-169), ISBN 977-18400-690-0-7;
22. ШЕТКА, Г., ДИМОВСКИ, З., ЂУКИЋ, П., *"Перцепција односа полиције и грађана у контексту безбједности заједнице"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 2/17, Бања Лука, 2017. године, (стр. 147-165), ISSN 1840-0698, UDK: 351.74;
23. ШЕТКА, Г., ЂУКИЋ, П., *"Принуда као елемент препознатљивости полицијске функције са освртом на позитивноправна рјешења у Републици Српској"*, Правне теме, Часопис Департмана за правне науке, Интернационални Универзитет у Новом Пазару, година 5, број 9, Нови Пазар, 2017. године, (стр. 72-86), ISSN: 2334-8110, e-ISSN: 2560-4813, УДК: 35.085:351.74(497.11);
24. ШЕТКА, Г., *"Утицај политике на функционалност полицијских агенција у Босни и Херцеговини"*, Годишњак Факултета безбедности, Факултет безбедности, Универзитет у Београду, Београд, 2017. године, (стр. 499-516), ISSN 1821-150X, COBISS.RS-ID 513156533;
25. ШЕТКА, Г., ЈОВИЧИЋ, Д., *"Начела кривичног и прекршајног поступка за поступање полиције Републике Српске"*, Часопис за друштвена истраживања "Civitas", година 8, број 2, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатаћ, Нови Сад, 2018, (стр. 111-127), ISSN 2217-4958 (штампано издање), ISSN 2466-5363 (електронско издање), COBISS.RS.ID 261516807, UDK: 343.232 (497.11);
26. ШЕТКА, Г., *"Позорничка и патролна дјелатност у функцији превенције криминалитета на безбједносном сектору"*, Годишњак факултета безбедности, Факултет безбедности, Београд, 2018, (стр. 465-479), ISSN 1821-150X, COBISS.RS.ID 158358796;
27. ШЕТКА, Г., ЂУКИЋ, П., *"Моде полицијског система као фактор ефикасности обављања послова полиције"*, Часопис "Правне теме", Департмана за правне науке Универзитета у Новом Пазару, Нови Пазар, 2018., година 6, број 12, (стр. 47-60), ISSN 2334-8100, UDK: 351.741;
28. ШЕТКА, Г., ЂУКИЋ, Р., *"Police structure management through the Police Intelligence Model"*, Thematic conference proceedings of 10th International scientific conference: The greath powers influence on the security of small states, Volume II, Faculty od Security – Skopje, Skopje, 2019, (pp. 200-209), ISBN: 978-608-4828-47-1, COBISS.MK-ID: 110444810, UDK: 351.74:355.401.

**П ОЦЕНА РАДА У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА ПРАВИЛНИКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА (члан
14. став 13.)**

1. Опис докторске дисертације

Докторска дисертација "Утицај вршења послова полиције на спечавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке има 358 страница (формат А4, маргине 2,5 цм, фонт *Times New Roman* 12 (фусноте 10), проред 1,0 (фусноте 1), од чега: насловна страна, насловна страна на енглеском језику, идентификациона страница – 2 стране; апстракт и апстракт на енглеском језику - 2 стране; садржај – 3 стране; текст – 315 страна; литература – 18 страна (309 библиографских јединица); прилози – 12 страна; биографија - 1 страна; изјава аутора о оригиналности докторске дисертације – 1 страна; изјава аутора о искоришћавању докторске дисертације – 2 стране.

Структуру рада чине следеће целине:

ПРВИ ДЕО	2
УВОД.....	2
1. Проблем и предмет истраживања	2
2. Циљеви истраживања	9
3. Хипотетички оквир истраживања.....	10
3.1 Општа хипотеза.....	10
3.2 Посебне хипотезе	10
4. Методолошки оквир истраживања	10
4.1 Методе, поступци и технике истраживања.....	11
5. Извори података	14
6. Узорак.....	14
7. Научна и друштвена оправданост истраживања.....	14
ДРУГИ ДЕО.....	16
ПОЈАМ, ФУНКЦИЈА, ПОСЛОВИ И ОРГАНИЗАЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ	16
1. Појам, настанак и историјски развој полиције.....	16
1.1 Развој полиције кроз различите историјске периоде.....	18
1.2 Историјски развој полиције на простору Босне и Херцеговине.....	25
2. Функција полиције.....	30
2.1 Правни аспекти полицијске функције.....	31
2.2 Принуда као елемент полицијске функције	32
2.3 Социјална функција полиције.....	34
2.4 Управна функција полиције.....	35
2.5 Кривична функција полиције.....	36
2.6 Прекршајна функција полиције.....	38
2.7 Нормативна функција полиције.....	39
3. Послови полиције.....	42
3.1 Послови полиције по Закону о полицији и унутрашњим пословима	43
3.2 Послови полиције по Закону о кривичном поступку	46
3.3 Утицај сарадње полиције и тужилаштва на вршење послова полиције	48
3.4 Полицијска овлашћења.....	64
3.5 Угрожавање безбедности полицијских службеника полиције Републике Српске у примени послова полиције.....	77

3.6. Мере унапређења поступања полицијских службеника полиције Републике Српске у примени послова полиције.....	82
3.7. Стандардизација примене полицијских овлашћења у сврху унапређења вршења послова полиције.....	85
4. Организација полиције Републике Српске.....	87
4.1. Организациона структура МУП Републике Српске.....	87
4.2. Организација и надлежност униформисане полиције Републике Српске.....	90
4.3. Организација и надлежност криминалистичке полиције Републике Српске.....	94
4.4. Утицај организационе структуре полиције Републике Српске на вршење послова полиције и спречавање криминалитета.....	98
4.5. Организовање процеса рада на безбедносном сектору с циљем спречавања криминалитета.....	100
4.6. Одређивање оптималног броја полицијских службеника у сврху ефикасније организационе структуре полиције у спречавању криминалитета.....	105
4.7. Истраживање о утицају организације полиције на безбедност.....	112
ТРЕЋИ ДЕО.....	116
СПРЕЧАВАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА.....	116
1. Надлежност полиције у превенцији криминалитета.....	116
2. Полицијске мере и радње у превенцији криминалитета.....	119
3. Криминалистичкопревентивна делатност.....	122
3.1. Позорничка и патролна делатност на безбедносном сектору у сврху превенције криминалитета.....	124
3.2. Оперативни рад полиције у сврху спречавања криминалитета.....	128
4. Стратешко деловање полиције у функцији превенције криминалитета.....	138
4.1. Планирање превенције криминалитета.....	141
5. Полицијска делатност заснована на раду полиције у зајединци.....	143
5.1. Актуелно стање у области примене концепта рада полиције у заједници у полицији Републике Српске.....	147
6. Криминалистичкообавештајна делатност и спречавање криминалитета.....	151
6.1. Рад полиције заснован на криминалистичкообавештајном моделу и спречавање криминалитета.....	154
6.2. Перспективе увођења полицијскообавештајног модела у полицију Републике Српске.....	157
7. Репресивна делатност полиције у функцији превенције криминалитета.....	160
8. Проблеми у систему спречавања криминалитета.....	164
8.1. Проблеми у нормативноправном уређењу.....	164
8.2. Проблеми у организацији.....	167
8.3. Проблеми у управљању и руковођењу.....	171
8.4. Проблеми у образовању и обуци.....	181
8.5. Проблеми мерења успешности превенције криминалитета.....	186
8.6. Проблеми финансирања превенције криминалитета.....	188
8.7. Проблеми који се јављају у пракси услед предузимања превентивних мера полиције које нису засноване на знању и науци.....	189
9. Перспектива Evidence-based policinga у спречавању криминалитета.....	191
10. Статистички показатељи о превентивним активностима полиције Републике Српске.....	194

11. Статистички показатељи о стању криминалитета у Републици Српској	200
ЧЕТВРТИ ДЕО	203
ПРИКАЗ СТРАНИХ ПОЛИЦИЈСКИХ СИСТЕМА И ЊИХОВОГ НАЧИНА ФУНКЦИОНИСАЊА У СПРЕЧАВАЊУ КРИМИНАЛИТЕТА	203
1. Француска	203
2. Немачка	207
3. Велика Британија	213
4. Сједињене Америчке Државе	217
5. Канада	222
ПЕТИ ДЕО	228
ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА УТИЦАЈА ВРШЕЊА ПОСЛОВА ПОЛИЦИЈЕ НА СПРЕЧАВАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА	228
1. Полазне претпоставке	228
1.1. Слика узорка истраживања	230
1.2. Одговори на анкетна питања	243
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	299
ЛИТЕРАТУРА	317
ПРИЛОЗИ	335
АНКЕТНИ УПИТНИЦИ	335
БИОГРАФИЈА	347
Изјава аутора о оригиналности докторске дисертације	348
Изјава аутора о искоришћавању докторске дисертације	349

Као што се из изложене структуре може сагледати, докторска дисертација "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" се састоји из пет засебних делова (сваки део има по неколико глава), закључних разматрања, литературе, прилога, биографије, изјаве аутора о оригиналности докторске дисертације и изјаве аутора о искоришћавању докторске дисертације.

У *првом делу рада* представљен је методолошки оквир који обухвата: проблем истраживања, предмет истраживања, циљеве истраживања, полазне хипотезе, методе и технике истраживања, изворе података, узорак и научну и друштвену оправданост истраживања. У овом делу рада се указало на проблеме у вршењу послова полиције, као и проблеме који се јављају у делатности полиције која је усмерена на спречавање криминалитета, док је предмет овог рада одређен насловљеном темом.

Исто тако, овдје је приказан циљ рада, који представља утврђивање квалитета и начина вршења послова полиције, квалитета сарадње између полиције и тужилаштва, те квалитета сарадње између полиције и грађана, од чега у великој мери зависи вршење послова полиције и ефикасност полиције у спречавању криминалитета. Исто тако, део циља дисертације се односи на прогнозу примене полицијско-обавештајног модела у полицији и његовог утицаја на вршење њених послова, те на спречавање криминалитета. Даље, део циља дисертације се односи на сазнања о свим важним чиниоцима који утичу на ефикасност полиције у погледу спречавања криминалитета, као и уочавање најзначајнијих проблема у функционисању полиције. Такође, циљ овог рад је усмерен и на унапређење организовања

процеса рада у полицији, што треба довести до ефикаснијег вршења њених послова и ефикаснијег спречавања криминалитета.

На бази наведеног, постављен је хипотетички оквир којим се настојао утврдити утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета. Општа хипотеза гласи: Квалитетно вршење послова полиције доприноси спречавању криминалитета, а зависи од законите и ефикасне примене полицијских овлашћења, начина организације и функционисања полиције, сарадње између полиције и тужилаштва, сарадње између полиције и грађана, те унутрашњих и спољашњих фактора који директно утичу на ефикасно вршење послова полиције. Поред опште постоји и неколико посебних хипотеза које гласе: Полиција Републике Српске није у довољној мери усмерена на обављање послова полиције којима се доприноси превенцији криминалитета; Сарадња између полиције и тужилаштва у Републици Српској није на нивоу који је потребан за ефикасно спречавање криминалитета; Поверење грађана у полицију Републике Српске није на задовољавајућем нивоу; Тренутни начин организације полиције Републике Српске утиче, у довољној мери, на ефикасно вршење послова полиције и спречавање криминалитета; Постоји значајан број фактора који негативно утичу на квалитет вршења послова полиције Републике Српске и спречавање криминалитета; Увођење полицијско-обавештајног модела у полицију Републике Српске омогућава ефикаснији начин вршења послова полиције и спречавање криминалитета.

Овде су такође, приказане методе (анализа садржаја, компаративни метод, статистички метод, индуктивно-дедуктивни, метод прогнозирања, метод класификације, историјски метод итд.) које су се користиле за прикупљање података и остваривање циља истраживања. Поред метода, у поменути сврху, као инструмент за прикупљање података о предмету истраживања коришћена су два анкетна упитника (затвореног типа са понуђеним одговорима).

Првом анкетом су се анкетирали полицијски службеници који су запослени у полицији Републике Српске. Њихово анкетирање се односило на прикупљање сазнања о предмету истраживања, тачније о начину вршења послова полиције, утицају вршења послова полиције на спречавање криминалитета, њиховој опредељености ка превенцији криминалитета, утицају организације и начина функционисања полиције на спречавање криминалитета, сарадњи са тужилаштвом, увођењу полицијско-обавештајног модела у полицију Републике Српске, као и негативним факторима који утичу на рад полиције и спречавање криминалитета, те о поверењу грађана у рад полиције и нивоу сарадње са грађанима. Део питања из прве анкете, којом су се прикупљали ставови полицијских службеника, се поклапао са истим (или сличним питањима) која су постављена у другом анкетном упитнику грађанима.

Другом анкетом су се анкетирали грађани у погледу њихових ставова везаних за стање криминалитета у Републици Српској, ефикасности полиције Републике Српске у спречавању криминалитета, професионалности у вршењу послова полиције, сарадњи између полиције и грађана и поверењу грађана у полицију. Упоредивањем одговора грађана и полицијских службеника дошло се до сличности и разлика у перцепцијама једних и других. На основу спроведених анкетирања дошло се до значајних сазнања, која обухватају предмет истраживања, а која су коришћена за потврђивање појединачних хипотеза.

Поменути анкетирања су извршена у временском периоду од 1.5.2021. до 1.6.2021. године на подручју целе територије Републике Српске.

Првом анкетом се анкетирао 351 полицијски службеник са сва три нивоа територијалне организације полиције Републике Српске и свих полицијских управа, док се другом анкетом анкетирало 353 грађана који живе на целокупној територији Републике

Српске. Поменути анкетирања су се извршила у Бања Луци, Добоју, Бијељини, Приједору, Градишци, Источном Сарајеву, Фочи, Невесињу, Требињу, Зворнику, Дервенти, Рибнику, Мркоњић Граду и Козарској Дубици. На подручју Бања Луке је анкетирано укупно 147 испитаника (90 полицијских службеника и 57 грађана), на подручју Добоја 67 испитаника (29 полицијских службеника и 38 грађана), на подручју Приједора 62 испитаника (31 полицијски службеник и 31 грађанин), на подручју Градишке 69 испитаника (34 полицијска службеника и 35 грађана), на подручју Зворника 59 испитаника (32 полицијска службеника и 27 грађана), на подручју Источног Сарајева 45 испитаника (20 полицијских службеника и 25 грађана), на подручју Требиња 79 испитаника (39 полицијских службеника и 40 грађана), на подручју Бијељина 49 испитаника (25 полицијских службеника и 24 грађана), на подручју Фоче 70 испитаника (31 полицијски службеник и 39 грађана) и на подручју Мркоњић Града 57 испитаника (20 полицијских службеника и 37 грађана). Резултати истраживања су приказани у посебном петом делу дисертације, а део је приказан и у другим деловима рада.

Оправданост рада, како научна тако и практична, налази се првенствено у актуелности проблематике. Поред тога, спроведено истраживање има научну и друштвену оправданост јер доприноси научној верификацији одређених појава, које се односе на утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета.

У оквиру *другог дела рада* се кроз хронолошки и систематски приступ приказује историјски развој полиције, тачније њени корени и улога у различитим епохама друштвеног развоја. Такође, рад у овом делу се бави анализом полицијских функција, где се указује на суштински смисао функционисања полиције и њене улоге у савременим условима, као и њен допринос остваривању важних државних функција. Циљ је био да се укаже на чињеницу да је полиција кључни државни орган за спречавање криминалитета. Исто тако, у овом делу рада се на детаљан и јасан начин говорити о пословима полиције, њиховом начину вршења од стране полиције, и о утицају тужилаштва на њихово вршење. Посебна пажња је посвећена сарадњи полиције и тужилаштва, као и проблемима који се јављају у оквиру те сарадње, пошто је циљ био да се укаже на то како проблеми у сарадњи између полиције и тужилаштва утичу на начин вршења послова полиције и спречавање криминалитета. Даље, други део још говорити о полицијских овлашћењима, са нагласком на превентивна полицијска овлашћења која, у пракси, доприносе спречавању криминалитета. У овом делу је било речи и о мерама унапређења поступања полиције и стандардизацији примене полицијских овлашћења у сврси унапређења вршења послова полиције, што свакако доприноси ефикаснијем раду полиције. О наведеном се говорило јер је био циљ да се скрене пажња на тренутне проблеме у примени полицијских овлашћења, те да се укаже на велики утицај који адекватна примена полицијских овлашћења има на ефикасно вршење послова полиције и спречавање криминалитета. Такође, у овом делу рада говорило се и о угрожавању безбедности полицијских службеника приликом вршења послова полиције и спречавања криминалитета. И на крају, у циљу да се апосторфира утицај организационе структуре на вршење послова полиције, функционисања полиције и њене превентивне делатности, било је речи о начину организације полиције, организовању процеса рада на безбедносном сектору, проблемима у организовању процеса рада, те о утицају организационе структуре полиције на спречавање криминалитета и одређивању оптималног броја полицијских службеника који су потребни да би полицијска организација несметано функционисала, а презентована су и истраживања о утицају организације полиције на укупну безбедност.

У оквиру *трећег дела* говори се о спречавању криминалитета, тј. надлежности полиције у превенцији криминалитета, као и полицијским мерама и активностима које се предузимају у превенцији криминалитета. У циљу јаснијег образлагања улоге полиције у спречавању криминалитета, пажња је у овом делу посвећена криминалистичко-превентивној делатности и карактеристикама оперативног рада полиције на терену. Такође, говорило се о стратегијама полиције у превенцији криминалитета и делатностима које полиција обавља у локалној заједници, као и поверењу грађана у рад полиције. Дакле, у овом делу рада се говорило о важним предусловима који морају бити испуњени да би полиција могла бити ефикасна у спречавању криминалитета. У том циљу је сагледано тренутно стање у овој области, уочени су актуелни проблеми у погледу спречавања криминалитета, а у овом делу рада сагледано и актуелно стање полицијске делатности засноване на раду полиције у заједници, тј. концепту рада полиције у заједници. Даље, пажња је посвећена раду полиције који је заснован на криминалистичко-обавештајним информацијама, као и перспективи увођења полицијско-обавештајног модела у полицију. Циљ овог дела рада је био да се предвиде могући бенефити које полицијско-обавештајни модел може да донесе вршењу послова полиције у погледу спречавања криминалитета. Такође, у овом делу рада анализира се утицај репресивног рада полиције на спречавање криминалитета. У циљу проналажења проблема који се јављају у систему превенције криминалитета, говори се о уоченим проблемима од којих се посебно издвајају и анализирају проблеми у нормативно-правном уређењу, организацији превенције криминалитета, управљању и руковођењу у превенцији криминалитета, негативном утицају политике на рад полиције, мерењу успешности полицијских службеника у превенцији криминалитета, као и проблемима који се јављају у пракси услед предузимања превентивних мера полиције које нису засноване на знању и науци. Исто тако, говори се о увођењу и перспективи Evidence-based policing-a у спречавању криминалитета. На крају овог дела рада су презентовани и анализирани статистички показатељи о превентивним активностима полиције и стању криминалитета у Републици Српској.

Четврти део дисертације односи се на приказ страних полицијских система и њиховог начина функционисања у спречавању криминалитета, где су се посебно анализирали полицијски системи: Француске, Немачке, Велике Британије, Сједињених Америчких Држава и Канаде. Циљ овог дела рада је био да се на основу ове компаративне анализе дође до спознаја које могу послужити као смернице у будућем начину вршења послова полиције у погледу спречавања криминалитета.

У *петом делу* су интерпретирани резултативеденог емпиријског истраживања, где су прво наведене полазне претпоставке истраживања, затим је презентована слика узорка истраживања, а након тога је наведена дескрипција резултата са изведеним закључцима у оквиру сваког питања које је постављено испитаницима у анкетним упитницима.

У *закључним разматрањима* обједињени су закључци до којих је аутор дошао анализом теоријских ставовова, званичних статистичких показатеља надлежних институција, као и на основу спроведеног истраживања (анкете). Такође, овдје се закључује да су све хипотезе из уводних разматрања потврђене. Исто тако, дати су значајни предлози у циљу унапређења ефикаснијег вршења послова полиције и спречавања криминалитета.

2. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Тема докторске дисертације "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" је посебно актуелна с обзиром на појаву нових и сложених облика и видова криминалитета на нашим просторима. Такво стање криминалитета захтева озбиљан одговор друштва, тачније реакцију надлежних државних институција задужених за спречавање криминалитета, међу којима је полиција једна од најважнијих. Управо због тога, утицаја вршења послова полиције на спречавање криминалитета у данашњим околностима, најбоље говори о актуелности теме ове докторске дисертације.

Интересовање страних теоретичара за проблематику вршења послова полиције, као и тог утицаја на спречавање криминалитета је велико, јер постоји велики број радова који се тиме баве. У новије време, теоретичари из иностранства доста пажње посвећују теоријским расправама о ефикасности вршења послова полиције, проблемима у раду полиције који се негативно одражавају на њену ефикасност, односима са грађанима, новим начинима (филозофијама) рада полиције, као и различитим начинима деловања полиције који су усмерени на спречавање криминалитета. Такође, много пажње се посвећује превенцији криминалитета, као и провођењу различитих програма, доношењу стратегија, и практичних поступања полиције у погледу контроле криминалитета.

Интересовање домаће теорије није на завидном нивоу, можда је боље рећи да је на пристојном, што је у извесној мери у обрнутој пропорцији са актуелношћу наведене проблематике, јер се код нас, до сада, о овој теми није говорило на детаљан и свеобухватан начин. У домаћој теорији нема обимнијих радова који се баве овом проблематиком. Углавном су присутни радови који говоре о неким сегментима рада полиције, део њих говори о начину вршења послова полиције, али само у примени неких нових филозофија рада полиције, док се један део односи на превенцију криминалитета (што уједно и представља област којој је, код нас, значајније посвећена пажња). Скоро да нема радова, поготово са емпиријским истраживањем, који говоре о утицају вршења послова полиције на спречавање криминалитета. Како ни у домаћој, тако ни у страној, теорији не постоје радови који се на један свеобухватан начин баве свим релевантим питањима утицаја вршења послова полиције на спречавање криминалитета, тако можемо рећи да је значај и допринос докторске дисертације "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" са становишта актуелног стања у научној области неспоран.

Значај докторске дисертације кандидата Гојка Шетке се управо огледа у свеобухватној анализи свих релевантних питања која се односе на утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета, критичком сагледавању актуелног стања у овој области, те предлагању решења у погледу постизања већег нивоа ефикасности у раду полиције у погледу спречавања криминалитета, као и отклањању проблема са којима се полиција суочава приликом вршења својих послова и примене полицијских овлашћења. На тај начин ова докторска дисертација даје допринос даљем развоју и усавршавању науке о Организацији и пословима полиције, Криминалистици, Кривично-процесном праву и Безбедности, те представља значајну базу за даља истраживања која су од значаја за спречавање криминалитета.

Општи допринос докторске дисертације "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" се пре свега огледа у томе што је њоме попуњена празнина у

нашој науци када је реч о обради ове теме, и то једном свеобухватном и квалитетном студијом њеног предмета истраживања. У том смислу, посебну вредност односно дисертације чине резултати спроведеног истраживања, доктринарно тумачење свих релевантних докумената из предметне области, анализа бројних спорних питања и проблема који се јављају у теорији и пракси, као и понуђени предлози успешног решавања уочених теоријских и практичних проблема. У погледу вршења послова полиције свеобухватно су сагледани сви релевантни фактори који утичу на ефикасност полиције у њеном раду који је усмерен на спречавање криминалитета, а објашњен је и утицај сарадње полиције и тужилаштва, организационе структуре и других значајних фактора који су значајни за ефикасно вршење послова полиције. Такође, говори се о доприносу филозофије рада полиције у заједници ефикаснијем поступању полиције, као и управљању полицијом кроз примену полицијско-обавештајног модела који би требао полицији омогућити већи и снажнији утицај на спречавање криминалитета. Исто тако, допринос са становишта актуелног стања у научној области се огледа и у утврђивању квалитета тренутног начина вршења послова полиције, тренутног стања у области криминалитета у Републици Српској, затим, у утврђивању ефикасности целокупног полицијског система у Босни и Херцеговини који је значајан са аспекта већег утицаја полиције на спречавање криминалитета, затим, говори се о квалитету (нивоу) сарадње између полиције и грађана у Републици Српској у контексту ефикаснијег обављања послова полиције и спречавања криминалитета. Даље, у погледу унапређења вршења послова полиције и њиховог утицаја на спречавање криминалитета, допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области се огледа у критичком сагледавању постојећих проблема којима се умањује ефикасност рада полиције, те предлагању квалитетних решења у циљу њиховог превазилажења.

3. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у научној области

Комисија је мишљења да је докторска дисертација кандидата Гојка Шетке резултат његовог оригиналног научног рада у области Организације и послова полиције, Криминалистике, Кривично-процесног права и Безбедности. Изнета мишљења, ставови, закључци и предлози, који су презентовани у раду су јасно образложени и логично произлазе из претходно датих анализа, па се може пратити мисаони ток кандидата и начин на који је до њих дошао. Самим тим, самосталност и оригиналност рада кандидата је неспорна. То се односи, пре свега, на закључке кандидата који су нови и различити од постојећих мишљења и ставова у литератури, али и оне закључке који се подударају са ставовима и мишљењима других аутора, с обзиром на то да је кандидат пре извођења оваквих закључака детаљно и критички анализирао обимну литературу и добијене резултате истраживања, износећи веома значајне ставове у којима се нуде квалитетна решења.

Коришћена литература из области Полицијских наука, Криминалистике, Кривично-процесног права, Безбједносних наука, истраживачки узорак ког чине полицијски службеници који се баве пословима полиције и учествују у спречавању криминалитета, као и грађани са целе територије Републике Српске, су одабрани самостално, различити и специфични у односу на радове других аутора. Исто се односи и на избор тема и питања на која је кандидат ставио акценат у дисертацији.

4. Преглед остварених резултата кандидата у научној области

Гојко Шетка је у свом досадашњем раду објавио више чланака, од којих су од значаја за материју о којој се дискутује у докторској дисертацији следећи радови:

1. ДРАГОМИР ЈОВИЧИЋ, ГОЈКО ШЕТКА, *"Број припадника полиције у односу на број становника политичко и/или полицијско питање"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 2/09, Бања Лука, 2009. године, (стр. 59-72);

Намера аутора је да овим радом презентују на основу којих се критерија утврђује број припадника полиције у некој земљи, те да дају одређена виђења значаја овог питања како са професионалног тако и са политичког аспекта. Сматрамо да је ова проблематика битна за сваку земљу, а нарочито за земље које се налазе у транзицији, пошто сталне реформе, миграције становништва, појаве нових облика и видова криминалитета, захтевају и промену броја полицајаца. За правилно утврђивање потребног броја полицајаца потребно је сагледати све критерије и узети у обзир многе чињенице, а не ослањати се само на статистичке податке и компарације са другим земљама. У раду се објашњава и чињеница која говори о потешкоћама компарације броја полицајаца у појединим земљама. Наравно да је на основу доступних података сагледано и конкретно стање у Републици Српској и Федерацији БиХ.

2. ШЕТКА, Г., БЛАГОЈЕВИЋ, Г., *"Анализа стања насилничког криминалитета у Републици Српској"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 3-4/13, Бања Лука, 2013. године, (стр. 47-59);

У овом радом се анализира стање насилничког криминалитета у Републици Српској, а као основа за анализу су послужили доступни подаци Министарства унутрашњих послова Републике Српске и Републичког тужилаштва Републике Српске. Кроз приказ и анализу доступних података покушава се закључити која су то кривична дела насилничког криминалитета најзаступљенија у Републици Српској у посматраном периоду, какав је тренд тих кривичних дела, те предложити поједине мере које би могле допринети позитивном тренду смањења броја извршених кривичних дела.

3. ГОЈКО ШЕТКА, МЛАДЕН ВУКОВИЋ, ПРЕДРАГ ПОПОВИЋ, *"Резултати рада полицијских агенција и тужилаштва у Босни и Херцеговини као показатељи њихове стручности"*, Зборник радова са научно-стручног скупа – Супростављање савременим облицима криминалитета – анализа стања, европски стандарди, мере за унапређење, Том 3, Криминалистичко-полицијска академија Београд и Фондација "Ханс Зајдел", Београд, 2015. године, (стр. 71-81);

Најбољи показатељи стручности оних који се баве одређеном дјелатношћу су свакако резултати њиховог рада у тој области. Сходно овоме, најбољи показатељи стручности запослених у полицијским агенцијама и тужилаштвима у БиХ су свакако њихови резултати

рада које они остварују у погледу сузбијању криминалитета. Тужилачки концепт истраге који се примењују од 2003. године на просторима БиХ, оставља довољно могућности да се изврши анализа резултата рада полицијских структура у БиХ и тужилаштва које су они остварили у погледу сузбијања криминалитета. У овом раду ће бити презентовани подаци о стању криминалитета у БиХ из којих се јасно уочавају показатељи о стварном стању сарадње између полиције и тужилаштва, о њиховим резултатима рада у сузбијању криминалитета, а биће наведени и разлози који условљавају лошије резултате рада (и полиције и тужилаштва) од очекиваних. Рад ће укратко објаснити организацију полицијских структура у БиХ и организацију тужилаштва, а говориће и о неким образовним институцијама у БиХ, које су битне за стицање неопходних знања за рад у полицијским агенцијама и тужилаштвима.

4. ГОЈКО ШЕТКА, ДРАГОМИР ЈОВИЧИЋ, *"Сарадња полицијских агенција и тужилаштва у Босни и Херцеговини"*, Зборник радова са научно-стручног скупа – полиција и правосудни органи као гарант слободе и безбедности у правној држави, Криминалистичко-полицијска академија Београд и Фондација "Ханс Зајдел", Том 2, Београд, 2017. године, (стр. 47-63);

У овом раду примарно се анализира тренутна сарадња полицијских агенција и тужилаштва у Босни и Херцеговини, тј. неки од проблема који се јављају у сарадњи полиције и тужилаштва. У контексту проналажења узрока мањкавости поменуте сарадње, пажња се посвећује организацији полицијских структура у БиХ, од које у великој мери зависе функционалност и ефикасност полицијских агенција. Даље се наводе актуелна дешавања у Тужилаштву БиХ која јасно указују на актуелно стање у тој институцији. Као допринос превазилажењу актуелног стања и проблема који се јављају, у раду се наводе нека од могућих решења која би унапредила сарадњу полицијских агенција и тужилаштва. Део рада чини и анализа званичних статистичких показатеља Тужилаштва БиХ о сарадњи са свим полицијским агенцијама, која недвосмислено указује на евидентне проблеме који се јављају у пракси. Аутори наводе неке чињенице и околности које стварају узрочно-последичне везе, а које у коначном смислу имају велики утицај на ефикасност и функционалност како полицијских структура, тако и тужилаштва. Наравно, у раду се говори и о реформама које је неопходно извршити како би сарадња полиције и тужилаштва била много ефикаснија.

5. ГОЈКО ШЕТКА, ЗЛАТЕ ДИМОВСКИ, ПЕТАР ЂУКИЋ, *"Перцепција односа полиције и грађана у контексту безбедности заједнице"*, Часопис: Безбједност, полиција, грађани, МУП Републике Српске, бр. 2/17, Бања Лука, 2017. године, (стр. 147-165);

Циљ рада је да се укаже на сличности или разлике у погледу схватања безбедносних питања у локалној заједници између категорије полицијских службеника и категорије грађана. У раду су кориштена два независна истраживања рађена током 2014. и 2015. године. Једним истраживањем обухваћено је 240 грађана, а другим истраживањем 80 припадника полиције Републике Српске. Анкете су биле састављена од неких битних питања која се тичу безбедности и односа полиције и грађана. Од научних метода у раду су кориштене: метод анализе, метод синтезе, компаративни метод и статистички метод. Може се закључити да према дистрибуцији одговора испитаника – грађана и полиције на питања значајна за безбедност постоји висок ниво сагласности, с обзиром на то да би се на први поглед

помислило да се ради о супротстављеним категоријама (с једне стране они који пружају безбедносне услуге, а са друге стране корисници услуга). Ово је свакако значајна чињеница са становишта заједничког деловања читаве заједнице на појаве и процесе који се тичу питања значајних за безбедност. Такође, може се закључити да полицијска организација није систем изван друштвеног контекста и да прилично једнак поглед грађана и припадника полиције на питања значајна за безбедност пружа добру основу за градњу односа поверења и сарадње, што дугорочно резултира подизањем стања безбедности на један виши ниво. Наведено је свакако у интересу свих чланова заједнице, без обзира на то да ли долазе из цивилног сектора или су активни припадници безбедносних структура.

6. ПОПОВИЋ, П., ШЕТКА, Г., *"Садејство различитих линија рада у полицији Републике Српске у погледу спречавања тероризма"*, Зборник радова са регионалне конференције, "Регионална сарадња у сузбијању прекограничног криминала: савремени изазови тероризма и мигрантске кризе", Универзитет у Бањој Луци, Факултет безбједносних наука и Криминалистичко-полицијски универзитет у Београду, Бијељина, 2018. година, (стр. 199-214);

Аутори су у овом раду настојали да укажу на неопходност сарадње свих оперативних линија рада у полицији Републике Српске у погледу спречавања тероризма, као и сагледавање тренутног стања у погледу ове сарадње. Такође, у раду се указује на потребу остваривања што већег нивоа криминалистичке контроле терена која је од великог значаја за спречавање терористичких аката. У контексту рада је сагледана организација оперативних линија рада полиције Републике Српске, која у значајном обиму утиче на ефикасност полиције у спречавању тероризма. Такође, аутори у раду сагледавају допринос полиције Републике Српске у спречавању тероризма у протеклом периоду.

7. ГОЈКО ШЕТКА, ПЕТАР ЂУКИЋ, *"Принуда као елемент препознатљивости полицијске функције са освртом на позитивноправна рјешења у Републици Српској"*, Правне теме, Часопис Департмана за правне науке, Интернационални Универзитет у Новом Пазару, година 5, број 9, Нови Пазар, 2017. године, (стр. 72-86);

Држава, како би остварила своје друштвене циљеве и правне функције, одређене органе у оквиру своје организационе структуре снабдела је овлашћењима за примену мера принуде. Наравно, ту пре свега мислимо на полицију као носиоца ових овлашћења, иако и неки други органи под одређеним условима (војска, судска полиција, приватно обезбеђење) располажу могућношћу употребе принуде. Тако је принуда једно од основних обележја, односно један од основних елемената препознатљивости полицијске функције. Циљ овог рада јесте да се дефинише принуда, одреде појмовне разлике између термина "сила" и "принуда", одреде основни елементи и начела примене принуде, као и да се дужна пажња посвети употреби ватреног оружја као најтежег средства принуде. Наравно, посебан акценат биће стављен на новине које су у овој области настале доношењем Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике српске и Правилника о употреби силе. Поред наведеног, у раду се обрађује и начин подношења извештаја о употреби средстава силе.

8. ГОЈКО ШЕТКА, *"Утицај политике на функционалност полицијских агенција у Босни и Херцеговини"*, Годишњак Факултета безбедности, Факултет безбедности, Универзитет у Београду, Београд, 2017. године, (стр. 499-516);

Полицијски систем у Босни и Херцеговини представља сложен некоординиран полицијски систем који се у свом раду суочава са великим бројем проблема. Полицијски систем је изграђен од већег броја полицијских агенција чије надлежности нису јасно подељене, штавише преплићу се, а део система је успостављен супротно одредбама Устава БиХ. Као сложен некоординиран полицијски систем подложен је многобројним факторима који негативно утичу на његову функционалност, а политику можемо означити једним од кључних. Циљ рада је да идентификује утицај политике на функционалности полицијских агенција и утврди облике политичког деловања. Рад је базиран на истраживањима и анализама које су спроведене у протеклом периоду, а поједини резултати истраживања биће презентовани у овом раду. Општа хипотеза овог рада гласи: политика тренутно у великој мери утиче на рад полицијских агенција у БиХ, што за последицу има њихову недовољну функционалност. Од научних метода у раду су кориштени: метод анализе, метод синтезе, метод дедукције и статистички метод.

9. ДРАГОМИР ЈОВИЧИЋ, ГОЈКО ШЕТКА, *"Перспектива полицијско-обавештајног модела у полицијском систему Босне и Херцеговине"*, Зборник радова са међународног научног скупа: "Усаглашавање правне регулативе са правним тековинама Европске уније – стање у БиХ и искуства других", Истрживачки центар Бања Лука и Институт за упоредно право из Београда, Бања Лука, 2018. године, (стр. 255-269);

Имајући у виду обавезе из преговарачких поглавља 23. и 24. које се стављају пред земље у процесу придруживања и приступања Европској унији, овим радом се покушава дати допринос размевању полицијско-обавештајног модела. Овај модел је предвиђен као услов за реализацију преговарачког поглавља 24., а он је и препорука Организације за европску безбедност и сарадњу ОСЦЕ (OSCE - Organization for Security and Co-operation in Europe) за све њене чланице. Ова препорука се односи на то да све чланице ОСЦЕ свој полицијски систем прилагоде управљању кроз полицијско-обавештајни модел. Узимајући у обзир све специфичности и проблеме полицијског система БиХ, неопходно би било предузети неке кораке који би омогућили имплементацију овог модела у полицијски систем БиХ. Примарно би овоме дужну пажњу требало посветити Министарство унутрашњих послова Републике Српске, како би спремно дочекало његову имплементацију. У раду се наводе непобитне чињенице које се морају уважавати, како би се разумела суштина полицијско-обавештајног модела и спречила политизација приликом процеса његове имплементације у полицијске агенције у БиХ.

10. ГОЈКО ШЕТКА, *"Позорничка и патролна делатност у функцији превенције криминалитета на безбедносном сектору"*, Годишњак факултета безбедности, Факултет безбедности, Београд, 2018. године, (стр. 465-479);

У последње време све се мање пажње посвећује суштинској (основној) полицијској делатности која се одвија на безбедносном сектору. Ово сматрамо потпуно неоправданим јер сви полицијски послови се управо одвијају на безбедносном сектору и без ефикасног поступања полиције на њему, немогуће је очекивати успешно спречавање криминалитета.

Полицијска организација није у могућности да се на ефикасан начин бави спречавањем криминалитета уколико запостави своју делатност на безбедносном сектору. Безбедносни сектор представља централни елемент полицијског деловања и место где се одвија најважнија полицијска делатност, место где се стварају и испољавају резултати полицијског рада. У овом раду пажња је усмерена на делатност полиције на безбедносном сектору како би се указало на велики значај позорничке и патролне делатности у функцији превенције криминалитета. Такође, кроз рад ће се указати на одређене факторе који су у протеклом периоду негативно утицали на ефикасност обављања позорничке и патролне делатности.

11. ГОЈКО ШЕТКА, ПЕТАР ЂУКИЋ, "Моде полицијског система као фактор ефикасности обављања послова полиције", Часопис "Правне теме", Департмана за правне науке Универзитета у Новом Пазару, година 6, број 12, Нови Пазар, 2018. године, (стр. 47-60);

Ефикасност обављања полицијских послова и задатака, као и ефикасност неке полицијске организације уопште, питања су која је нужно посматрати у контексту организације и устројства полицијског система једне државе. Основне контуре устројства и организације полицијског система дефинишу модел, који зависи од низа субјективних и објективних фактора. Свака држава настоји да своју полицију организује по моделу који ће јој омогућити правовремену и ефикасну реакцију на савремене изазове, ризике и претње, а уз то рационалнији утрошак материјално-финансијских средстава и, условно речено, људских ресурса. У свету егзистира доста различитих модела полицијских система при чему би сигурно било погрешно тврдити да постоје два идентична. Разноликост у организацији полицијских система у свету огледа се у чињеници да не постоје две земље са идентичним друштвено-политичким уређењем. Према томе, модел полицијског система треба да одговара уставно-политичком уређењу државе. У овом раду ћемо се управо бавити појмом и моделима полицијског система, као и питањем утицаја модела полицијског система на ефикасност обављања послова полиције.

12. ЈОВИЧИЋ, Д., ШЕТКА, Г., "Поверење грађана у полицијске агенције у Босни и Херцеговини", Зброник радова са II међународна научна конференције: Савремени изазови и претње безбедности, Факултет безбедносних наука, Бања Лука, 2022. године, (стр. 73-85);

Потреба друштва и сваког појединца понаособ за редом, миром и укупном сигурности стара је колико и људско друштво. Још од античког друштва и римске империје познати су различити облици „служби”, али и појединаца који су били задужени за остварење укупне безбедности у друштву. У савременим условима државни апарат обилује различитим специјализованим органима који имају улогу да остварују безбедносну функцију друштва у целини а самим тим и сваког појединца (како личну тако и имовинску безбедност). За квалитетно функционисање државе, одувек је било потребно остварити поверење грађана у институције државе, а то се посебно манифестује у поверење у безбедносне службе, пре

свих у полицију као један од највидљивијих и најважнијих државних органа. У овом раду биће представљени резултати истраживања које је проведено на територији Републике Српске, а чији је фокус усмерен на поверење грађана у рад полицијских структура у БиХ. Основна хипотеза овог истраживања гласи: грађани немају адекватан ниво поверења у рад полицијских структура у Босни и Херцеговини. Истраживање је проведено прикупљањем података помоћу анкетног упитника, а у раду су коришћене следеће научне методе: метод анализе садржаја, статистички метод, индуктивно-дедуктивни метод и метод класификације.

5. Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија сматра да докторска дисертација под називом "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке у потпуности испуњава захтеве у погледу обима и квалитета у односу на пријављену тему. Садржина урађене докторске дисертације, као и коришћена литература, одговарају пројекту дисертације наведеном у пријави теме. Приликом обраде предмета коришћена је одговарајућа методологија, примерена научном истраживању у области права. Рад је добро структуриран, а логичким следом тематских целина омогућен је континуитет излагања. Иако је изучавана материја сложена, аутор је у раду успео да обухвати сва спорна питања у вези са предметом истраживања. У раду су дати одговори на сва питања и хипотезе постављене у пријави теме.

Изложена теоријска мишљења су научно утемељена, заснована на анализи ставова домаћих и иностраних аутора, анализи резултата истраживања, анализи званичних статистичких показатеља релевантних институција, анализи извештаја о раду полиције, анализи стања криминалитета, тумачењу решења из бројних правних аката која се односе на вршење послова полиције и спречавање криминалитета, што садржински доприноси свеобухватној расправи која претпоставља завидан ниво научне информисаности. Дисертација је заснована на обимној и квалитетној литератури, која у потпуности одговара теми дисертације.

6. Научни резултати докторске дисертације

Научни резултати до којих је кандидат дошао на основу свеобухватне анализе предмета докторске дисертације, садрже одговоре на многа важна питања у вези са утицајем вршења послова полиције на спречавање криминалитета, који уједно представљају и научни допринос дисертације. Према мишљењу Комисије, најважнији су следећи научни резултати:

- Приликом дефинисања полицијских функција дат је допринос у њиховом јаснијем разумевању, као и прецизном одређењу полицијске делатности која се одвија кроз њихово остваривање. Објашњен је принудни карактер полицијских функција, те јасно образложено зашто је неопходно да полиција у свом раду има могућност примене средстава принуде. Дато је образложење колико су полицијске функције важне за остваривање важних државних функција. Исто тако, апострофирани су правни аспекти полицијских функција. Међутим, посебно се наглашава да најдиректнији допринос спречавању криминалитета полиција свакако даје кроз остваривање кривичне функције полиције. Овај закључак се

изводи из чињенице да се део кривичне функције полиције директно односи на превенцију криминалитета. Превентивно деловање полиције се огледа, како у примени мера и радњи које имају превентивни карактер, тако и у извршавању послова полиције који за циљ имају превенцију криминалитета.

- Дат је допринос у разјашњавању појмова послови полиције и полицијске мере. Послови полиције представљају кључни механизам за остваривање полицијске функције. Дакле, према ставу теорије полицијски послови су део функције полиције чијим обављањем се остварује циљ постојања полиције. Док, са аспекта вршења послова полиције, полицијским мерама се могу сматрати активности полиције које су усмерене на спречавање негативних друштвених појава (прекршаја, кривичних дела) и на стварање услова да до таквих последица и појава не дође. Велики део послова полиције има карактер превентивних мера које полиција предузима у својој пракси, а који су посебно анализирани у дисертацији. Даље, прецизно су дефинисани послови полиције по различитим законима, те су таксативно наведени и обзложени. У оквиру образложења послова полиције, посебан акценат је стављен на сарадњу полиције и тужилаштва од које, с обзиром на актуелни тужилачки концепт истраге који се примењује, у великој мери зависи ефикасност полиције у вршењу њених послова.

- Јасно је образложена активност полиције у вршењу њених послова, те је направљена логична веза између вршења послова полиције и спречавања криминалитета. Ради бољег разумевања поменутог, посебна пажња је посвећена дефинисању и примени превентивних полицијских овлашћења. Такође, истакнута је теза да би ефикаснијем поступању полицијских службеника приликом вршења послова полиције велики допринос дало унапређење знања и вештина у примени полицијских овлашћења. Овде се посебно мислило на стандардизацију у примени полицијских овлашћења, која би требала бити уведена на начин да прецизира поступање полиције, али не да се њеним увођењем онемогући или ограничи поступање полицијских службеника. Правилно је уочен и презентнован недостатак безбедносне културе код појединих полицијских службеника, који у пракси ствара значајне проблеме у вршењу послова полиције. Поред наведеног проблема, наглашени су још неки који онемогућавају адекватно вршење послова полиције, а односе се на проблеме планирања људских ресурса, неопходност вршења селекције и регрутовања нових кадрова без протекције, недостатак перманентног праћења стручног оспособљавања запослених, доношење аката о систематизацији радних места која некада се не врши по стварним потребама, него по захтевима личне природе и интересима појединаца итд.

- Указано је на значај међународних правних стандарда у откривању и доказивању кривичних дела, што подразумева постојање одређених међународноправних механизма, који прописују успостављање услова у области поступања полиције у откривању и доказивању кривичних дела. Они обухватају непосредну и практичну комуникацију између држава, примену различитих облика и видова сарадње, те примену међународних полицијски стандарда који су део међународних правних норми у склопу Уједињених нација. Свит и међународни акти који се односе на стандардизацију примене полицијских овлашћења се превасходно односе на заштиту основних људских права и слобода грађана над којима се примењују полицијска овлашћења. Дакле, превасходно су усмерени на то да се онемогући било какав вид злоупотребе полицијских овлашћења. Поред наведеног, јасно је одређено дискреционо право одлучивања у примени полицијских овлашћења, пошто оно тренутно представља замену за стандардизацију. Скренута је пажња важну чињеницу у

примени дискреционог рава одлучивања, а то је да његова адекватна примена нужно претпоставља довољан ниво теоретских и практичних знања полицијског службеника, како би могао правилно да поступи приликом доношења одлуке у таквим ситуацијама.

- Када је у питању веза између организације полиције и вршења послова полиције којима се утиче на спречавање криминалитета, прво је анализирана тренутна организациона структура полиције Републике Српске. Организација полиције је прво сагледана у контексту полицијског система у Босни и Херцеговини, те су образложене све специфичности функционисања тог система. Затим је образложено на који начин функционалност/нефункционалност полицијског система утиче на ефикасност полиције Републике Српске у вршењу њених послова. Међутим, анализирана је и тренутна организација полиције Републике Српске, као појединачне полицијске агенције са њеном оперативном самосталношћу, те су уочене одређене околности које могу имати (или неке већ имају) значајан утицај на ефикасност полиције у вршењу њених послова и спречавању криминалитета. Посебно је образложен утицај који организациона структура полиције има на вршење послова полиције и спречавање криминалитета, којом је приликом детаљно анализирано организовање процеса рада на безбедносном сектору с циљем спречавања криминалитета. Уочени су и апострофирани одређени проблеми, те су дати предлози за њихово решавање. Посебно се говорило о параметрима за одређивање оптималног броја полицијских службеника у сврху ефикасније организационе структуре полиције у спречавању криминалитета, гдје су предочени резултати истраживања које је проведено. На јасан начин је објашњен каузалитет између броја полицијских службеника и ефикасност обављања послова полиције и спречавања криминалитета.

- Овде је указано јасно на дефиницију превенције криминалитета и разуљиво дефинисање тог појма. Затим је образложено да се у оквиру полицијске делатности издвајају две значајне групе послова које чине превентивну, односно, репресивну активност полиције. Прва група послова обухвата спречавање (превенцију) криминалитета и других деликата, док друга група послова обухвата сузбијање (репресију) криминалитета и других деликата. Посебно је борба против криминалитета карактеристична за ангажовање полиције у већини земаља. Дужност полиције да примени закон и спречи криминалитет реализује се кроз њено ангажовање у истрагама чији је циљ да се открију кривична дела, да се прикупе докази и да се утврде и пронађу извршиоци. Превентивна активност (деловање) полиције је захтевна и сложена активност, која подразумева велику посвећеност, систематичан и плански рад на терену. Колико је деловање полиције у погледу спречавања криминалитета битно може се видети и на основу Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, гдје је законодавац експлицитно превенцију криминалитета дефинисао као једну од надлежности (послова) полиције.

- Јасно су дефинисане и образложене мере полиције које се користе у превенцији криминалитета. Наглашено је да са аспекта вршења полицијских послова, мерама се могу сматрати активности полиције које су усмерене на спречавање негативних друштвених појава (кривичних дела и прекршаја) и на стварање услова да до таквих последица и појава не дође. Велики део послова полиције има карактер превентивних мера. У погледу мера које полиција предузима у свом раду могу се разликовати принудне мере и беспринудне мере. Део полицијских мера и радњи се користи у сврху прикупљања обавештења с циљем спречавања кривичних дела, док постоје мере које полиција предузима у случајевима када се дође до информација да би могло доћи до евентуалног угрожавања, па у те сврхе користи

одређене мере да би проверила информација које је добила кроз оперативни рад. Пошто природа полицијских послова захтева у великом обиму тајност, што се нарочито односи на оперативне послове, тако се могу разликовати тајне мере и јавне мере, зависно од тога да ли се мере спроводе тајно (прикривено) или не. Тајност у раду полиције је неопходна с обзиром на основно својство односа између деликта и његовог откривања и сузбијања и, конкретније, да полиција за кривично дело по правилу сазнаје иако је учинилац предузео све мере да не буде откривен. Комплексност полицијских послова утиче на то да постоје и полицијске мере које се састоје из унапред утврђених поступака који чине целину мере. Комбиноване полицијске мере подразумевају више појединачних аката. Превентивна активност полиције је свеобухватна и изузетно актуелна, а укључује све мере и радње којима полиција спречава наступање било какве штетне последице по безбедност, док репресивна активност обухвата мере којима се сузбијају (отклањају, ублажавају) штетне последице.

- Прецизно је образложена криминалистичкооперативна делатност полиције која се односи на спречавање криминалитета. Исто тако је наведено да превентивна делатност полиције једним својим делом подразумева непосредну превенцију (скуп мера у односу на фазу која претходи извршењу кривичног дела у односу на све стадијуме извршења кривичног дела) и посредну превенцију (којом се врши пресецање ситуација, прилика и околности које доводе до угрожавања јавне безбедности и њихова контрола). Даље, полиција кроз своју превентивно-оперативну делатност треба да део информација искористи у сврху иницирања доношења мера социјалне превенције, чиме би дала свој шири допринос спречавању криминалитета. Ипак, у полицијској пракси криминалистичка превенција се најпотпуније реализује у систему криминалистичке контроле која представља систем оперативно-тактичких мера и радњи које предузимају органи унутрашњих послова и којима за циљ да се ови органи упознају и буду у току са разним друштвено штетним појавама, криминогеним факторима у интересантним срединама и имају увид у кретања одређене категорије лица. Остваривање криминалистичке контроле је немогуће замислити без константног предузимања полицијских мера и радњи на безбедносном сектору, добре сарадње са грађанима, високог нивоа оперативности полиције, сарадње и размене информација између полицијских агенција. У ту сврху је образложен и утицај вршења позорничке и патролне делатности на безбедносном сектору, те објашњено како те активности полиције доприносе спречавању криминалитета.

- Јасно се указало на значај оперативног рада полиције у спречавању криминалитета. Оперативни рад представља систем криминалистичких и посебних доказних мера и радњи које се припремају и/или реализују у складу са начелом тајности, а чији је циљ прикупљање чињеница, оперативних и доказних информација, које ће указати на постојање сумње да се планира или да је кривично дело извршено, на кривицу лица која су извршила кривично дело, праћење стања и појава у безбедносно интересантним објектима и просторима. Предмет оперативног рада су информације које чине оперативни материјал настао употребом доступних извора информација, оперативних веза, оперативно-тактичких и техничких мера и радњи у циљу прикупљања информација, доказног и оперативног значаја. Дакле, криминалистичка оперативна делатност представља неформалну делатност органа унутрашњих послова, што значи да она није ограничена строгим условима и формом. Управо то омогућава полицији да своју оперативну делатност спроводи у складу са начелом техничко-тактичке слободе и темељи на примени криминалистичких средстава, оптималних

начина поступања, тј. криминалистичких радњи и криминалистичких мера које изналази наука криминалистика и које су потврђене у криминалистичкој пракси. Суштински, оперативни рад полиције који се реализује на терену даје велики допринос спречавању криминалитета. Немогуће га је замислити без провођења оперативне контроле и прикупљања довољног броја оперативних информација. Исто тако, за ефикасан оперативни рад полиције неопходна је сарадња са грађанима и поверење грађана у полицију. Из наведеног разлога критички је сагледано тренутно стање, а презентовани су и резултати истраживања (одговори полицијских службеника и грађана).

- Адекватно је образложено стартешко деловање полиције у превенцији криминалитета, којом су приликом наведени и анализирани стратешки документи који се односе на спречавање криминалитета. Преовладава схватање по коме је за успешно сузбијање криминалитета неопходан целовит приступ који подразумева стратешки приступ овом проблему. Стратегија сузбијања криминалитета је учење о остваривању криминално-политичких и правних захтева за превентивно и репресивно сузбијање криминалитета путем опсежних, планираних, интерно и екстерно координираних поступака и дугорочно планираних мера и активности које имају тежиште на ефективности. Стратегија деловања полиције у превенцији криминала представља део шире стратегије превенције криминала, али и део криминалистичке стратегије која представља подручје научног истраживања које се бави планирањем и применом криминалистичких активности за расветљавање, контролу и спречавање криминала на глобалном нивоу, узимајући у обзир криминално-политичке и правне оквире. Међутим, када се анализирају стратешки документи који су донесени у протеклом периоду у БиХ, а који се примењују тренутно, видимо да неке посебне стратегије за спречавање и превенцију криминалитета нема у БиХ и Републици Српској. Самим тим полиција Републике Српске нема посебан стартешки документ који се односи на спречавање криминалитета. Дакле, постоје само стратегије које се односе на поједине облике и видове криминалитета.

- Анализиран је утицај и допринос рада полиције у заједници вршењу послова полиције и спречавању криминалитета, а сагледано је и тренутно стање у примени наведеног концепта. Полицијска делатност заснована на концепту рада полиције у заједници претпоставља висок степен сарадње између полиције и грађана који се заснива на поверењу грађана у полицију и њиховим партнерским односима. Планирање полицијске делатности у локалној заједници се врши на основу уочених проблема конкретне локалне заједнице, као и уз уважавање сугестија грађана којима се за такво деловање (сугерисање) оставља могућност кроз заједничке састанке саветодавних тела. Део концепта рада полиције у заједници полицијске активности усмерава на изграђивање позитивних релација са грађанима и делом мења начин рада полиције на безбедносном сектору. Овај концепт је од велике важности за спречавање криминалитета јер је рад полиције првенствено усмерен на њено проактивно поступање у претпољу криминалитета. Применом овог концепта полицијска делатност се усмерава на конкретне проблеме чијим би се отклањањем могло спречити настајање услова који погодују (условљавају) појаву криминалне делатности. Међутим, анализом тренутног стања, као и анализом резултата истраживања који се односе на примену овог концепта у полицији дошло се до закључка да се од овог концепта одустало. У пракси је присутан кроз један формални део који се односи на подношење извештаја о овој делатности полиције, док се њиме суштински полиција не бави.

- Јасно је извршена анализа утицаја криминалистичко-обавештајног рада на делатност полиције која је усмерена на спречавање криминалитета. Криминалистичко-обавештајни рад у основи представља производ аналитичког процеса који оцењује информације прикупљене са различитих извора, интегрирајући релевантне информације у једну целину и производећи закључак или процену у вези с неким кривичним феноменом, а при томе употребљавајући научни приступ решавању проблема применом анализе. Анализом се извео закључак да криминалистичко-обавештајна делатност полиције има велики практични значај за спречавање криминалитета. Ова делатност полиције представља једну од суштинских делатности криминалистичке полиције, која може имати велики утицај на спречавање вршења кривичних дела. Криминалистичко-обавештајна делатност, пре свега треба да буде адекватно и перманентно успостављена на локалном нивоу (безбедносним секторима којима је покривено целокупно подручје полицијске станице). У погледу превенције криминалитета, посебно је важно уочавање индиција које се испољавају пре извршења кривичног дела, јер су оне од суштинског значаја за превенцију криминалитета. Уочавање оваквих индиција захтева способност, виспреност, искуство, посвећеност и преданост у послу припадника криминалистичке службе. Прикупљање ових индиција је значајно за превенцију криминалитета, јер се њиховом анализом могу утврдити закономерности, околности и узроци који погодују вршењу (настанку) кривичних дела, тако да оне омогућавају деловање у погледу неутралисања узрока и околности које погодују настанку криминалитета. Даље, анализиран је рад полиције заснован на криминалистичкообавештајном моделу, тј. управљање полицијом кроз овај модел, а представљене су и перспективе увођења полицијскообавештајног модела у полицију Републике Српске.

- Јасно је образложен утицај репресивне делатности полиције на спречавање криминалитета. Успешна репресивна делатност полиције одвраћа од вршења кривичних дела оне потенцијалне учиниоце који пре извршења кривичног дела разматрају колики им ризик прети да буду откривени и лишени слободе ако изврше кривично дело. Низак проценат расветљавања кривичних дела и неуспех у обезбеђивању квалитетних доказа може стимулисати такве потенцијалне учиниоце да врше кривична дела. Репресивно поступање полиције, које се наравно може довести у везу са извесношћу казне, зависи у великој мери од стручности и техничке опремљености полиције, њене сарадње са грађанима и других фактора који утичу на успех у обезбеђивању доказа. Мере репресије су изворно мере принуде или притиска којима се реализује политика репресије у друштву. Један од начина на који репресивно деловање полиције може допринети спречавању кривичних дела јесте селективно сузбијање кривичних дела, односно успешно сузбијање оних кривичних дела која доприносе вршењу кривичних дела са тежим последицама. Након анализе проведених истраживања, те стране и домаће литературе установљено је да репресивна делатност полиције доприноси спречавању вршења кривичних дела.

- Критички су анализирани и сагледани сви проблеми који се јављају у систему спречавања криминалитета. Прво су сагледани проблеми у нормативношправном уређењу и организацији која се односи на спречавање криминалитета. Потом су наведени проблеми који се јављају у руковођењу јер полицијски менаџмент има значајну улогу у сузбијању криминалитета. Носиоци полицијског менаџмента (руководиоци у полицији) морају да овладају вештином да препознају узроке криминалитета, а не само да сагледавају и

усмеравају полицију да елиминише његове последице и, што је нарочито важно, морају рад организационих јединица полиције увезати и хармонизовати са делатношћу других друштвених субјеката у сузбијању криминалитета на путу који је јасно одређен Законом о кривичном поступку и полицијским законодавством. Посебан проблем се односи на вођење кадровске политике у полицији, гдје је наведено и образложено неколико значајних проблема, чије је присуство у пракси потврђено кроз резултатеведеног истраживања. Далје, указано је на проблеме који се јављају у обуци и стручном оспособљавању запослених у полицији. Превенција криминала у великој мери зависи од знања и вештина које поседују лица одговорна за имплементацију превентивних програма. Дакле, образовање и обука полицијских службеника који су носиоци главних активности у вези с провођењем програма за спречавање криминалитета су од великог значаја за укупну превентивну делатност полиције. Док посебан проблем представља и немогућност мерење успешности полиције у спречавању криминалитета која се огледа у чињеници да полиција не поседује јасне критеријуме по којима може установити допринос полицијских службеника спречавању криминалитета.

- Научним истраживањем које је кандидат спровео у раду, потврђене су хипотезе постављене на почетку рада, једна општа и шест посебних.

7. Примењивост резултата у теорији и пракси

Резултати докторске дисертације "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке су применљиви и корисни за теорију криминалистике, организације и послова полиције, кривичнопроцесног права и безбедности. Ова дисертација представља прву свеобухватну студију спроведену код нас о утицају вршења послова полиције на спречавање криминалитета. Дисертација садржи више теоријских расправа, уз јасну анализу супротстављених мишљења и предлога за решење питања која су у теорији спорна, или уопште нису регулисана.

Посебан квалитет дисертације огледа се у детаљној анализи вршења послова полиције којима се утиче на спречавање криминалитета, те указивању на проблеме који значајно утичу на делатност полиције која је усмерена на спречавање криминалитета, као и на детаљној анализи резултата спроведеног истраживања. На тај начин, резултати овог истраживања послужиле у потпуњавању домаће, али и стране научно-стручне литературе.

Резултати докторске дисертације су применљиви и корисни и за праксу. Дисертација обухвата, пре свега, значајне резултате истраживања чијом се детаљном анализом указало на који начин полиција вршењем својих послова доприноси спречавању криминалитета, као и који се недостаци и проблеми јављају у пракси, где се при том, нуде и квалитетни предлози да се ти недостаци превазиђу, чиме се побољшава ефикасност полиције у вршењу њених послова и спречавању криминалитета. Такође, она обухвата анализу и тумачење домаћих докумената који се односе на спречавање криминалитета, као и анализу тренутног стања у овој области, где се на тај начин указује на одређене правне празнине и сва релевантна спорна питања која се могу јавити у пракси, уз предлагање смера њиховог решавања. Самим тим, дисертација је од великог значаја за оне који се баве полицијском делатношћу, као и свим оним који се баве спречавањем криминалитета.

8. Начин презентовања резултата научној јавности

Резултати докторске дисертације "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке биће презентовани научној јавности путем саопштења и реферата на научним скуповима у земљи и иностранству, као и њиховим објављивањем у домаћим, иностраним, али и међународним стручним часописима и зборницима радова, имајући у виду општи значај и актуелност теме дисертације, услед кога она може бити интересантна и ван оквира Републике Србије.

Такође, ова дисертација испуњава услове да, уз одређена прилагођавања, буде објављена као научна монографија.

Делови дисертације могу бити коришћени у процесу едукације судија, тужилаца, полицијских службеника, затим, службеника других безбедносних служби и свих осталих који се баве проблемом вршења послова полиције и спречавања криминалитета, као и за едукацију студената.

III ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

Комисија је једногласно усвојила оцену да докторска дисертација "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке испуњава услове за јавну одбрану.

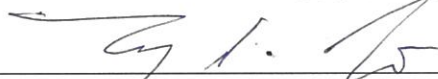
IV ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу извршене анализе и оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација под називом "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке у потпуности испуњава услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета у Крагујевцу и Већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

Крагујевац-Београд

11.04.2022. године

КОМИСИЈА

др Горан Илић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Београду,
ужа кривичноправна научна област (председник)

др Снежана Соковић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа кривичноправна научна област (члан)

др Вељко Дурађанин, ванредни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа кривичноправна научна област (члан)

ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	"Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета"	
Кандидат	Гојко Шетка	
Ментор	Проф. др Божидар Бановић	
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	31.3.2022.	

- Докторска дисертација "Утицај вршења послова полиције на спречавање криминалитета" кандидата Гојка Шетке представља оригиналан научни рад, настао као резултат рада докторанда.
- Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора. Поштована су ауторска права. Приликом експлицитног цитирања речи аутора или групе аутора, коришћени су наводници, а у фуснотама су прецизно наведени библиографски извори. Код индиректног, односно имплицитног цитирања прецизно су наведени библиографски извори. Све библиографске јединице коришћене у изради докторске дисертације су тачне и комплетне.
- Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, указује се на подударања текста у износу од 11%. Обележена подударања се односе на: називе институција (факултет и Универзитет); опште појмове из криминалистике, организације и послова полиције, кривично процесног права; називе званичних институција; фусноте у којима су наведени библиографски извори и интернет линкови према институцијама или изворима; називе и чланове закона и подзаконских аката; приказане (препричане) ставове појединих аутора чија су дела (у којима су садржани ти ставови) наведена у фуснотама; делове раније проведених истраживања од стране кандидата, а која су цитирана у дисертацији; називе научних метода; називе научних часописа; делове у биографији кандидата; и део референци које су наведене у литератури. Сва обележена подударања се налазе у оквиру цитираног текста које је кандидат правилно употребио у складу са правилима цитирања.
- Узимајући у обзир све претходно наведено, извештај о провери докторске дисертације указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за одбрану докторске дисертације кандидата Гојка Шетке може наставити (**позитивна оцена**).

Датум: 04.04.2022.

ПОТПИС МЕНТОРА